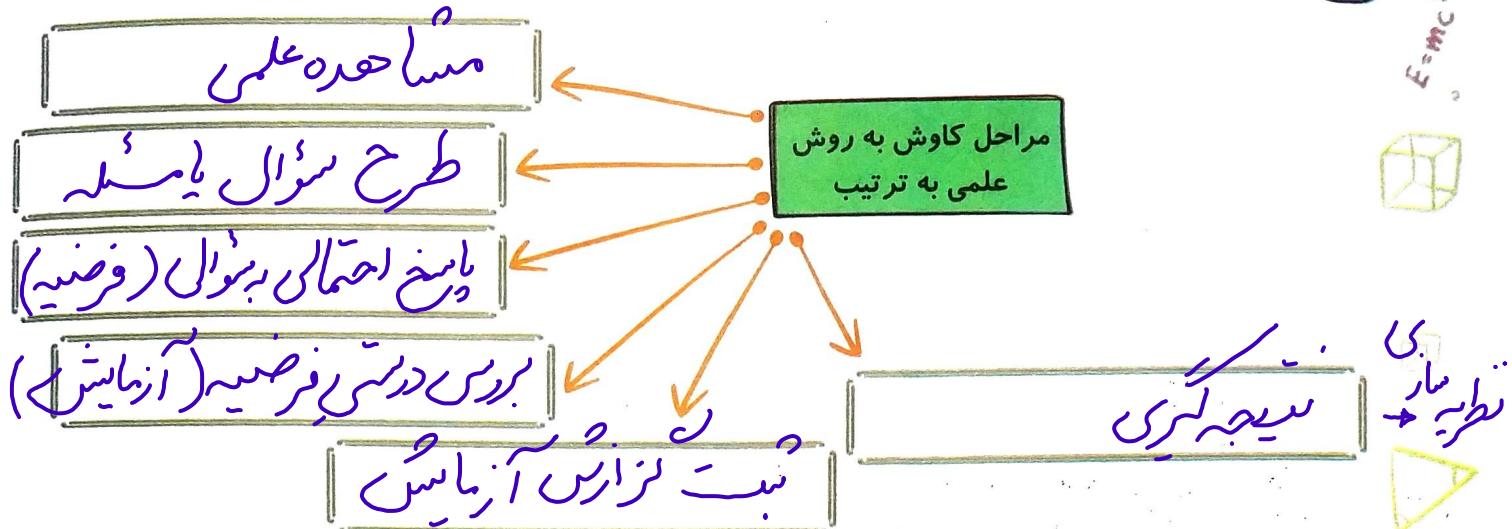

فعالیت کلاسی

نمودار زیر را کامل کن.

جاهای خالی را با عبارات مناسب پر کن.

الف: به پاسخ احتمالی که به پرسش خود می دهیم، **فرضیه** می گویند.

ب: در آزمایش فرفره هرچه طول بال فرفره بیشتر باشد، فرفره **درتر** به زمین می رسد.

پ: اولین مرحله‌ی تحقیق علمی **مساحت علمی** است.

با توجه به سؤالات داده شده، گزینه‌ی درست را علامت بزن.

الف: انجام کدام یک برای پی بردن به درستی یا نادرستی فرضیه ضروری است؟

(۱) طرح پرسش

(۲) پیشنهاد راه حل

(۳) پیش‌بینی

(۴) آزمایش

ب: کدام جمله در مرحله‌ی متفاوتی در یک تحقیق علمی از سایر گزینه‌ها است؟

(۱) فرفره‌ای که بال پهن تر دارد، کندتر سقوط می کند. **نتیجه گیری**

(۲) فرفره‌ها ممکن است در مسیر مستقیم به سطح زمین حرکت نکنند. **فرضیه**

(۳) به نظر من طول بال اگر بیشتر شود، سرعت سقوط بیشتر می شود. **فرضیه**

(۴) ممکن است با افزایش ضخامت کاغذ فرفره، سرعت سقوط نیز تغییر کند. **فرضیه**

پ: وقتی فردی برای افزایش سرعت فرفره، راهکار قابل آزمایش را بیان می کند، گفته‌های این فرد در کدام مرحله‌ی تحقیق علمی قرار دارد؟

(۱) جمع‌آوری اطلاعات

(۲) نظریه‌سازی

(۳) نتیجه‌گیری

ت: دانیال بعد از تحقیق و بررسی زیاد و آزمایش به این نتیجه رسید که علت تفاوت در سرعت سقوط فرفره‌ها وجود نیروی مقاومت هوا (مولکول‌های هوا) می باشد. گفته‌ی دانیال یک ..... است.

(۱) فرضیه

(۲) نظریه

(۳) آزمایش

(۴) مشاهده

علوی

ث: در آزمایشات مقایسه‌ای باید .....

(۱) همه‌ی موارد آزمایش متغیر است به جز مورد فرضیه که باید باشد.

(۲) همه‌ی موارد آزمایش متغیر باشند.

(۳) همه‌ی موارد آزمایش ثابت باشند به جز مورد فرضیه که باید متغیر باشد.

(۴) حتماً درستی فرضیه ثابت باشد.

چ: کدام مرحله زودتر انجام می‌شود؟

(۱) تهیه نمودار و جدول

(۲) فرضیه سازی

(۳) انجام آزمایش‌ها

یکی از مهارت‌های لازم برای فعالیت‌های علمی، اندازه‌گیری است. به نظر شما کدام یک از موارد زیر نیاز به اندازه‌گیری دارد؟ واحدهای اندازه‌گیری آن‌ها را بنویس. (مانند نمونه)

واحدهای اندازه‌گیری	وسیله اندازه‌گیری	
ساعت	زمان	
ثانیه - دقیقه - ساعت - شبانه‌روز	خط لنس - متر	طول
میلی‌متر، سانتی‌متر، متر، کیلومتر، ...	ترازو /	جرم
گرم، کیلوگرم، تن	السوانه‌ی مدرج - خط لنس یا متر	حجم
متر - لیتر، ...	m -	

حداقل دو شرط برای بیان فرضیه بیان کن.

منطقه باشد - مابین زمانی باشد

آزمایش‌های مقایسه‌ای را توضیح بده.

در آزمایش‌های مقایسه‌ای هدف بررسی تأثیر ممکن لزوماً عوامل این‌لذار بر روی متغیر وابسته (این‌لذار از تغیری نیزی نیست).

چهار عامل مؤثر در سرعت سقوط فرفه را نام ببر.

پهنای بال - جنس کاغذ - طول دم - تعداد لکره‌ها - طول بال

تمرین

۱ هر کلمه را به جمله مناسب خود وصل کن.

- سومن مرحله در کاوش علمی نظریه
- فرضیه‌ای که درستی آن اثبات شده است. دیرتر
- زمان رسیدن فرفره دارای بال پهن به بال باریک به زمین فرضیه
- عاملی که جلوی سقوط فرفره را می‌گیرد. مقاومت هوا

۲ موارد نادرست را تشخیص داده و آنها را به صورت درست بنویس.

الف: اگر در هنگام آزمایش کاملاً دقت کنیم و از ابزارهای دقیق استفاده کنیم، دیگر نیازی به تکرار آزمایش نیست.

ب: حتماً فرضیه باید قابل آزمایش باشد.

پ: هرچه طول بال فرفره کمتر باشد، سرعت سقوط فرفره بیشتر خواهد بود.

ت: جمله‌ی «احتمالاً سنگینی نیز در سرعت سقوط تأثیر زیادی دارد» یک فرضیه است.

۳ جاهای خالی را با نوشتن کلمات مناسب تکمیل کن.

الف: برای حل علمی یک مسئله ابتدا باید یک ~~مساحت~~^{فرضیه} دقیق داشته باشیم.

ب: وقتی درستی یک فرضیه با آزمایش‌های زیاد به اثبات می‌رسد به ... تبدیل می‌شود.

پ: پرندگانی که بالهای پهن‌تری دارند، می‌توانند زمان ~~بسیار~~^{بیشتر} در هوای بمانند.

ت: در آزمایش مقایسه‌ای که طول ~~بال~~^{دم} فرفره‌ها متفاوت است، طول ~~دم~~^{بال} فرفره‌ها باید ... باشد و انداره ~~کلی~~^{متفاوت} فرفره ... است.

۴ به سوالات پاسخ مناسب بده.

الف: ویژگی یک پیش‌بینی خوب چیست؟

متوجه و مابال آزمایش باشد

ب: جمله‌ی زیر کدام مرحله از تحقیقات علمی را نشان می‌دهد؟

به نظر می‌رسد پرندگانی مانند عقاب که بال پهن‌تری دارند، راحت‌تر در هوای پرواز می‌کنند و می‌توانند زمان بیشتری در هوای بمانند.

فرضیه

۵ چه زمانی مشاهده‌های علمی ما درست‌تر و دقیق‌تر خواهد بود؟

۱- هنگامی که با استفاده از ابزارهای مناسب، اندازه‌گیری شده باشد.

۲- نامی حواس، پنهان نه بخار برده شود

علوم پیج姆 دبستان ۳- تکلیر آزمایش

علوی

۶ در سوالات زیر گزینه صحیح را مشخص کن.

الف: کدام یک از حواس زیر، نقش مهم تری در انجام اولین مرحله‌ی روش‌های تحقیق علمی را دارد؟

(۴) بینایی

(۳) شنوایی

(۲) چشایی

(۱) بویایی

ب: کدام گزینه مفهوم بهتری از فرضیه را نشان می‌دهد؟

(۱) پرسش‌های گوناگون در مورد مشاهده

(۲) اثبات درستی یک نظریه با انجام آزمایش‌های مختلف

(۳) جمع‌آوری اطلاعات با حواس پنج‌گانه

(۴) احتمال بیان شده‌ی قابل آزمایش در مورد پرسش ✓

پ: در یک فعالیت، معلم علوم تجربی از ۴ دانش‌آموز خواست که زمان سقوط یک فرفه را از ارتفاع ۵ متری بیان کنند و آن‌ها نتایج اندازه‌گیری خود را در جدول زیر بیان کردند. به نظر شما مدت سقوط این فرفه را چند ثانیه در نظر بگیریم؟

علی	آریا	بنیامین	دانیال
۱۸	۱۱ ثانیه	۹ ثانیه	۱۰ ثانیه

(۴) ۱۲ ثانیه

(۳) ۱۱ ثانیه

(۲) ۹ ثانیه

(۱) ۱۰ ثانیه

مدت زمان (ثانیه)	نام فرد
۲۲	حسین
۲۰	دانیال
۲۰	سعید
۱۹	فرهاد
۱۸	بنیامین
۲۱	آریا
۳۰	مسعود

ت: چند دانش‌آموز زمان سقوط یک فرفه را با یک نوع ساعت ثانیه‌شمار و از یک ارتفاع مشخص اندازه‌گیری کردند. به نظر شما علت اختلاف اعداد به دست آمده به کدام مورد زیر بیشتر مربوط می‌باشد؟

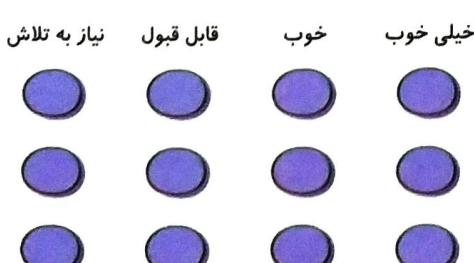
(۱) خطای فردی - خطای وسیله

(۲) خطای فردی - خطای محیط

(۳) خطای محیط - خطای وسیله

(۴) فقط خطای فردی

خودارزیابی

مراحل کاوش علمی را می‌دانم.

آزمایش فرفه را انجام داده‌ام.

به سوالات می‌توانم پاسخ دهم.